

Initiativ för att stärka handeln

– En strategisk forskningsagenda

Om Handelsrådet

Handelsrådet är en kollektivavtalsstiftelse med övergripande syfte att förena parterna inom handeln i en strävan att stärka handelns konkurrenskraft och skapa goda villkor för företagens medarbetare. Handelsrådet vill generera kunskap och insikt om handelns betydelse för samhället hos beslutsfattare, opinionsbildare och allmänheten. Handelsrådets stiftare är arbetsgivarorganisationerna Svensk Handel och Arbetsgivarförbundet KFO, samt arbetstagarorganisationerna Akademikerförbunden, Handelsanställdas förbund och Unionen. Inom Handelsrådet finns flera nämnder och råd som tillsammans främjar samarbetet mellan parterna inom handeln. Forskning och utvecklingsfrågor är ett prioriterat område inom Handelsrådet. Dessa frågor drevs tidigare inom kollektivavtalsstiftelsen Handelns Utvecklingsråd.

Handelsrådet är ett samarbete mellan

Stärk handelsnäringen med forskning

Forskning som är till nytta för handelsnäringen – företag och medarbetare samt samhället – bör stimuleras och stärkas.

Syftet med den strategiska forskningsagendan är att lyfta fram initiativ som kan utveckla samverkan mellan handelsnäringen och forskningen. Att stärka handelsforskningen är en viktig pusselbit för att skapa en konkurrenskraftig och stark handelsnäring för både näringsens företag och medarbetare samt övriga samhället.

Behovet av strategiska initiativ för handelsforskningen

Att bedriva handel idag är komplext och verkligheten förändras i snabb takt. De företag som lyckas bäst med att fånga upp dessa förändringar och skapa attraktiva erbjudanden är också de som överlever och blir framgångsrika. Här finns förutsättningar för forskningen att bidra med ny kunskap och lösningar på komplexa problem som handelsföretag, anställda och samhället i stort ställs inför.

Det finns en del goda exempel att bygga vidare på och några av de stora handelsföretagen har aktiva forskningsarbeten och kan bidra med erfarenheter, lärande och förståelse för övriga i branschen. Generellt sett kännetecknas dock handelsnäringen av en relativt låg forskningsintensitet och den forskning som bedrivs har ofta en svag koppling mellan akademi och näringsliv.

De riktigt stora handelsföretagen behöver gemensamt påtala behovet av att handeln prioriteras när det gäller forskning i Sverige. Dessa företag kan även vara ledande i att samverka med andra näringar. Det finns en stor potential till ökad forskning om handelsnäringen samarbetar med närliggande näringar och branscher. Här har även branschorganisationer och arbetsmarknadens parter stora möjligheter att medverka.

Handelsnäringen kan lära av och dra nytta av närliggande, mer forskningsintensiva, branscher. Det finns också en potential till breddning av handelsforskningen där handeln kan bidra med kunskap kring konsumentbeteende, kommersialisering och annat som ligger handeln nära.

Mål med agendan

- Säkerställa att svensk handelsforskning är relevant och till nytta för handelssektorn så att forskningen kan bidra med ny kunskap till innovationer, lönsamhet och tillväxt samt god arbetsmiljö och bra arbetsförhållanden.
- Säkerställa att den svenska handelsforskningen bidrar till en positiv utveckling för medarbetare, företag, konsumenter och samhället i stort.
- Bidra till att öka mängden handelsforskning och forskningsmedel som går till handelsforskning.
- Stimulera svensk handelsforskning så att den uppnår excellens och blir framgångsrik på europeisk nivå samt internationellt.
- Bidra till att handelsnäringsen med hjälp av forskning stärker välfärden och hjälper till att forma en hållbar och god samhällsutveckling.

Fem initiativ för att stärka handelsnäringsen med forskning

- Insikt
- Samverkan
- Tillämpning
- Excellens
- Finansiering

Mer om initiativen senare, först handelsnäringsens betydelse och sammanhang.

Vision

Utveckla handelsnäringsen med hjälp av forskning samt öka kunskapsöverföringen och interaktionen mellan akademi och praktik för att stärka företag och medarbetare inom handeln samt samhället i stort.

Handelsnäringens betydelse

Handelsnäringen är en viktig del av det svenska näringslivet, samhället och arbetsmarknaden. Forskningen inom handelsområdet är dock eftersatt och kan utvecklas och förbättras till nytta för både handelsföretag och anställda, konsumenter och samhället i stort. Med ny kunskap kan näringen bli mer effektiv och lönsam, skapa en god arbetsmiljö samt bidra till ett hållbart samhälle.

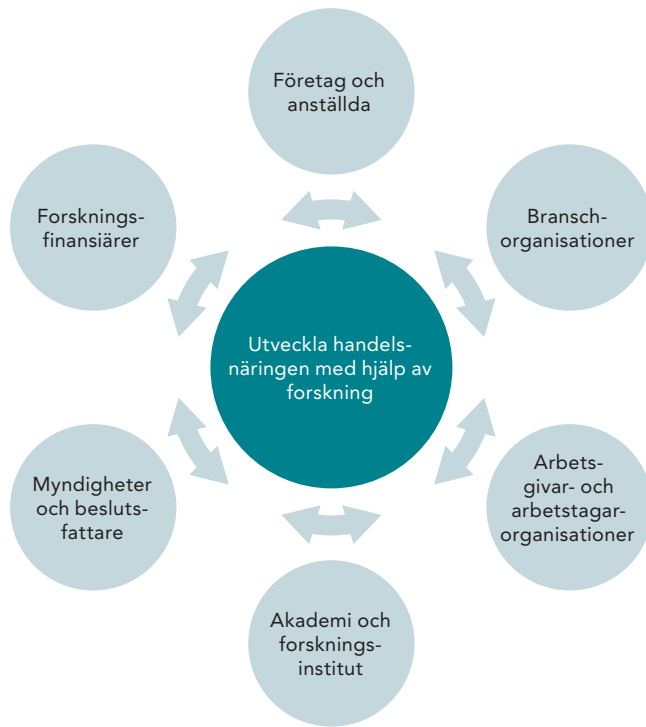
Handeln bidrar ...

- ... med arbetstillfällen*
- ... till ökad livskvalitet*
- ... med skatteintäkter*
- ... med kunskap till produktionen*

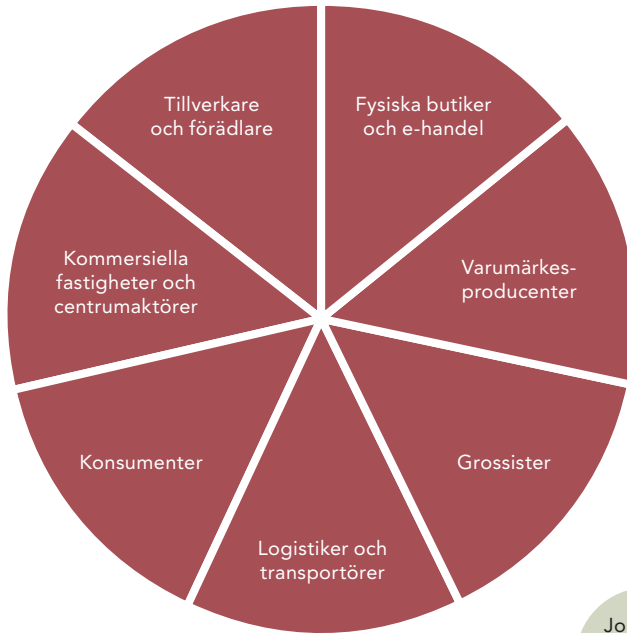
Handelsnäringen i sitt sammanhang

Nyckelaktörer för att förverkliga agendan

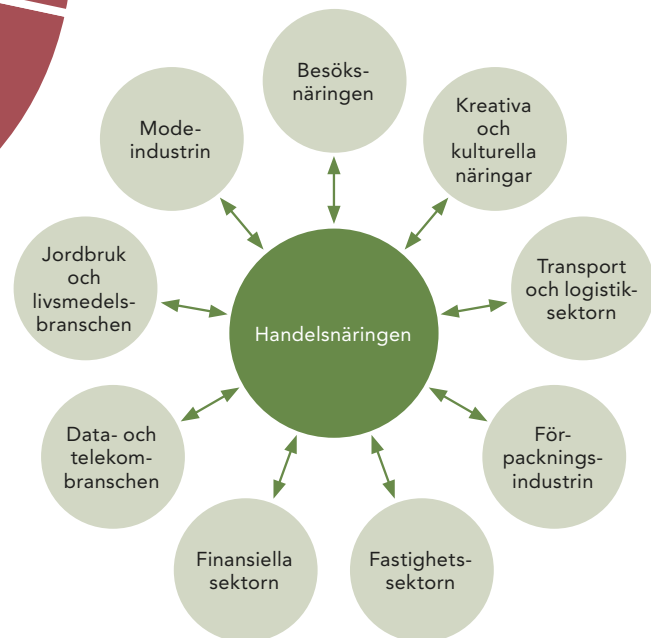
” Alla nyckelaktörer behöver samarbeta för att handelsnäringen ska kunna utvecklas med forskning.

Funktioner och aktörer inom handelsnäringen

”Handeln spanner över flera olika verksamhetsområden som behöver täckas in av forskningen.

”Handelsnäringen behöver samarbeta med närliggande näringar för att för att få mer resurser och styrka till forskning.

Handelsnäringens närliggande branscher och näringar

Fem initiativ

För att förnya och utveckla handeln med hjälp av forskning presenteras fem strategiska initiativ som hänger intimt samman med varandra.

Insikten om att forskning inom handel är viktig och kan bidra till både näringslivet, medarbetare och samhället i stort är grundläggande. Denna insikt och förståelse växer fram i *samverkan* mellan de olika inblandade aktörerna vilket leder till att forskningen blir relevant och kan *tillämpas* och användas. För att bedriva sådan forskning krävs god *finansiering*. Med god och stabil forskningsfinansiering har handelsforskningen stora möjligheter att utvecklas till att bli mer *excellent* och internationellt gångbar.

Det behövs en **insikt** om att handeln är en betydelsefull del av samhället och att handelsforskning är en viktig pusselbit för att handeln ska kunna flytta fram positionerna. Handeln påverkar och samverkar med många olika näringar och möter både producenter, leverantörer och konsumenter i sin dagliga verksamhet. Kunskap från handelsforskning kan därför bidra till utveckling både till enskilda handelsföretag och näringslivet i stort samt till samhället och konsumenter på många olika sätt. Handeln är viktig för samhället som ekonomisk motor, arbetsgivare och möjliggörare för en god levnadsstandard. Insikten om handelsforskningens och handelns ömsesidiga betydelse för varandra behöver tydliggöras.

Samverkan är av största vikt för att kunna utveckla handelsforskning som är mer relevant och användbar. Forskarna behöver ta till sig näringens villkor och utmaningar och näringen behöver ta del i forskningsprocessen med tid och resurser och använda forskningsresultat i sin verksamhet. Företag och akademi behöver även samverka när det gäller aktuell kompetens och relevanta utbildningar för att säkerställa kompetensförsörjningen. Inom akademien måste olika ämnesdiscipliner samverka för att ta fram ny kunskap med olika perspektiv.

Forskningsresultatens **tillämpning** på praktiken inom handeln behöver tydliggöras, stärkas och utvecklas så att resultaten kommer till nytta. Detta är extra betydelsefullt för handelsnäringen eftersom det inte finns någon lång tradition eller starka strukturer för att dra nytta av ny kunskap från forskning. För att detta ska bli verklighet krävs en ökad kommunikation mellan branschen och akademien genom olika typer av möten och erfarenhetsutbyten. Forskarna behöver bli bättre på att presentera sina resultat så att branschen kan förstå och ta till sig av ny kunskap och branschen måste ta sig tid att lyssna och se att de kan dra nytta av resultaten i sin verksamhet.

Handelsforskning behöver ökad **finansiering**. Mer forskningsmedel skulle leda till ökat intresse för handelsforskning och bidra till att ta fram intressant ny kunskap för handelsnäringens företag och anställda samt konsumenter och samhället i stort. En ökad finansiering kan ske genom större statliga forskningsanslag, samverkan mellan forskningsfinansiärer, mer företagsfinansierad forskning och fler privata stiftelser som aktivt driver utlysningar som möjliggör handelsforskning.

Vetenskaplig **excellens** är viktig inom forskarvärlden och det är centralt att även handelsforskningen strävar efter ökad excellens för att öka områdets status. Kvaliteten på handelsforskningen behöver stärkas och utvecklas med bland annat ökad publicering i internationella akademiska tidskrifter och ett ökat samarbete på den internationella arenan. För att uppnå excellens är det viktigt att attrahera forskare; erbjuda stabil finansiering; och ha goda relationer mellan näringen och forskare samt mellan statliga lärosäten och branschen/ branschorganisationer. Starka relationer gör det lättare för lärosäten att våga investera i forskningsmiljöer och att identifiera handel som en forskningsprofil.

Åtta områden

För att fånga upp olika trender som påverkar handeln samt täcka in olika perspektiv och vinklar på handelsnäringen presenteras åtta forskningsområden.

Handelsnäringen inbegriper flera olika typer av verksamheter och ställs i dagens snabbföränderliga och rörliga samhälle ständigt inför nya utmaningar. Med forskning på nedanstående områden som grund kan handeln möta utmaningar som till exempel demografiska förändringar, globalisering, digitalisering och hållbarhet. Forskning på dessa områden kan bidra med kunskap och hjälp till lösningar och innovationer som förbättrar handelsföretagens och dess anställdas villkor samt bidra till samhället i stort.

Teknik och kommersiella lösningar

Konsumentbeteende och kunderbjudande

Arbetsmiljö och säkerhet

Varudistribution och logistik

Arbetsmarknad och omställning

Branschglidning och nya tjänster

Samhällsbyggande och etablering

Hållbarhet och etik

Vägen framåt

Agendan avslutas med en handlingsplan med förslag på åtgärder som branschens aktörer och akademien gemensamt behöver ta tag i för att bidra till nyttan och utvecklingen av handelsforskningen i Sverige.

Samverkan är en mycket viktig del i detta arbete. Tillsammans kan handelsnäringens aktörer, forskare, stat och myndigheter, forskningsfinansiärer av olika slag, branschorganisationer, arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skapa förutsättningar för ett fruktbart utbyte mellan handels företag och dess anställda och forskare inom handelsfältet. I dialog kan forskningen bli mer relevant och tillsammans kan finansieringen ökas för att skapa goda strukturer för en långsiktigt excellent forskning som stärker handelsnäringen.

I agendan finns en handlingsplan med konkreta åtgärder inom de fem initiativen. Förslagen i handlingsplanen är ett smörgåsbord för de nyckelaktörer som nämnts i agendan.

” Ingen kan göra allt,
men tillsammans kan vi göra mycket
för att stärka handelsnäringen genom
forskning och öka kvalitén på den
forskning som bedrivs.

” Utveckla handelsnäringen med hjälp av forskning samt öka kunskapsöverföringen och interaktionen mellan akademi och praktik för att stärka företag och medarbetare inom handeln samt samhället i stort.

Arbetet med agendan

Agendan har tagits fram av Handelsrådet, i samarbete med representanter från parterna som äger Handelsrådet; Svensk Handel, Handelsanställdas förbund, Unionen, Arbetsgivarförbundet KFO och Akademikerförbunden. I arbetet med agendan har handelsverksamma från olika branscher och positioner, forskargrupper, forskare, forskningsfinansiärer, centrumbildningar/forskningsinstitut och lärosäten bidragit med information och synpunkter i workshops, skriftliga remisser, intervjuer, presentationer och besök.

Ladda ned hela agendan

Läs mer i den långa versionen av agendan som finns att ladda ner på:
www.handelsradet.nu/forskning-och-utveckling/forskningsstrategi-for-handeln